

LÁ THƯ MỤC VỤ

Những năm tháng sinh hoạt trong tù giúp tôi nhận ra rằng trong mỗi con người chúng ta đều có hai tiềm năng rất rõ rệt. Tiềm : nghĩa là giấu, lặn, ẩn. Năng : nghĩa là có sức, có tài, có thể. Ý tôi muốn nói đến những sức mạnh hoặc những tài ba đã có sẵn nơi mỗi người nhưng chưa có dịp bộc lộ hay chưa gặp thời cơ để xuất đầu lộ diện. Hai tiềm năng đó là : tiềm năng hướng về *thiện* và tiềm năng hướng về *ác*.

Nếu để tiềm năng ác trỗi vượt lên thì bất kỳ ai cũng có thể trở thành thù hằn, tham lam, cay cú, ích kỷ, tàn ác.....chúng làm cho cái xấu ẩn núp sâu trong mỗi người sẽ hiện nguyên hình. Chính chúng làm hủ bại lương tâm, làm diên mạo u ám, làm đôi mắt đỏ ngầu.....Lúc đó cái *ác* sẽ khiến cho những ai áp ủ nó có gương mặt bị biến hình hung tợn hơn. Ngược lại, nếu để tiềm năng thiện tác động, chúng ta có khả năng sống tử tế, vui vẻ, cảm thông, nhân ái, hiếu hoà, dịu dàng, nhân ái.... Những nét đẹp này sẽ thanh luyện lương tâm giúp tâm hồn được bình an, khiến cho gương mặt trở nên êm dịu và nhã nhặn, nhất là cặp mắt nên trong sáng và nhân ái. Rõ ràng là cái thiện giúp cho dung mạo mỗi người được biến hình rạng rỡ hơn.

Ngay năm đầu sau khi cưỡng chiếm miền Nam, nhiều cán bộ bắt đầu bị tha hoá và phải vào tù. Đúng thế, lúc tôi vào tù thì đám cán bộ ấy nằm đầy trong các trại giam. Nhưng đó chỉ là nhóm thuộc cấp gọi là ‘tép riu’ thôi. Đảng và nhà nước cũng phải bỏ tù một ít để nhân dân bớt dị nghị chứ. Đám này phần lớn dính vào các vụ tham nhũng nên dù đã vào tù mà vẫn còn tiền muôn bạc ức, chắc chắn đã chạy chọt ‘bôi trơn’ cho nhẹ án rồi, trong tù cũng trắng trẻo mập mạp gấp mấy người dân ngoài xã hội, lại được tin cậy giao cho làm ‘trật tự’ đề đầu cỡi cổ các tù nhân khác. Chịu khó nằm tù ít lâu, qua vài đợt đặc xá là bay về với đời để bắt đầu cuộc sống hủ hoá một cách tinh vi hơn. Dưới đây tôi sẽ kể về hai người ‘trật tự’ mà tôi gặp.

Người thứ nhất tên T... đúng là mẫu người của thần ác. Tròng mắt anh ta lúc nào cũng đỏ ngầu lại nổi bật lên trên hai quầng mắt thâm đen như kẻ thức khuya kinh niên, trông khiếp lắm. Anh ta rình mò, sẵn lòng những kẻ vi phạm nội quy để báo cáo lập tức lên cai tù. Anh ta lân la bắt chuyện để thăm dò tư tưởng những ai anh ta nghi ngờ rồi báo cáo lên an ninh trại. Ghê tởm nhất là anh ta gài bẫy để bắt quả tang những kẻ vi phạm rồi lạnh lùng tham gia vào hình phạt dành cho kẻ xấu số đó. Một điều tôi không thể nào xóa khỏi ký ức dù đã qua biết bao nhiêu năm, là sự tàn ác mỗi khi anh ta đánh đập một người tù nạn nhân. Có lẽ anh ta cho rằng kẻ khốn khổ kia càng bầm dập thể lương bao nhiêu thì những ngày tù của anh ta càng thu ngắn lại bấy nhiêu. Ngay trong sân khu kỷ luật, chính tôi đã mục kích cảnh anh ta đấm vào mặt một em phạm nhân thuộc mật trận Fulro tên là Th. Ph. L. đến lúc em ngất xỉu, anh ta điên tiết đá vào sườn, anh ta nhảy lên dậm gót chân xuống ngực em...vừa đánh đấm vừa văng tục chửi thề. Từ đó về sau, tôi tránh nhìn vào mặt anh ta vì nó đã biến hình thành một khuôn mặt ác quỷ.

Người trật tự thứ nhì tên là H...Không hiểu nguyên do nào đã khiến anh lúc nào cũng sẵn sàng giúp đỡ các bạn đồng cảnh. Anh ấy âm thầm báo trước cho các tù nhân biết những tai biến sắp xảy ra như chuyển buồng giam, xáo trộn nhân sự các đội, khám xét từng chỗ nằm để truy tìm những vật mà nội quy trại cấm...Anh kiên luôn chức thủ kho nhưng chưa bao giờ báo cáo những anh em nào làm hư hao vật dụng của trại, mà đích thân đem xuống xưởng mộc để được sửa chữa viện lý do là chúng cần được tân trang. Khi khám qua thăm nuôi, anh đã tặng lờ như không có gì dù bàn tay anh chạm vào những thư từ nằm sâu dưới túi gạo...Mọi người quý mến anh và xem anh như đã biến hình thành một vị cứu tinh của các tù nhân.

Trên ngọn núi Tabor, Thiên Tính quyền năng của Chúa Giêsu được bộc lộ ra khiến dung nhan Ngài rạng rỡ. Chúng ta đều được tạo dựng giống hình ảnh Thiên Chúa nên bên trong mỗi người đều ẩn tàng một nét Thiên Tính tuyệt vời. Tuy nhiên tội lỗi và những thói hư tật xấu đã che khuất nét đẹp nguyên thủy ấy khiến chúng ta biến hình một cách tiêu cực và không nhận ra những nét đẹp trên gương mặt của mình nữa.

Mỗi sáng, xin hãy nhìn vào gương và khám phá một nét Thiên Tính trên mặt mình và hãy xin Chúa giúp giữ nét đẹp ấy thật trọn vẹn trong suốt ngày. Mỗi tối, trước khi lên giường ngủ, hãy nhìn kỹ lại mặt mình xem nét đẹp ban mai có còn đọng lại, không những trên gương mặt mình, mà còn tỏa nét đẹp ấy xuyên qua từng cử chỉ, lời nói, việc làm không. Mùa Chay là thời gian thuận tiện để nhìn lại mặt mình nhiều lần mỗi ngày để xét xem tiềm năng hướng thiện hay hướng ác đang ngự trị trong tâm hồn ta.

Linh mục Phạm Quang Hồng.